

تحولات شاخص های قیمت در سال ۱۳۸۴

حسین باز محمدی^۱ - مهران معنوی^۲

چکیده

متوسط شاخص بهای کالاهای و خدمات مصرفی (CPI)^۳، عمدۀ فروشی (WPI)^۴ و تولید کننده (PPI)^۵ در سال ۱۳۸۴ نسبت به سال قبل به ترتیب ۹/۵، ۹/۵ و ۹/۵ درصد رشد داشتند. مقایسه این ارقام با ارقام مشابه سال قبل به ترتیب به میزان ۱۵/۲، ۱۴/۷ و ۱۶/۸ درصد، نشان از کاهش رشد هر سه شاخص دارد. از دی ماه سال ۱۳۸۳ تا خرداد ماه ۱۳۸۴ نرخ رشد متوسط دوازده ماهه شاخص CPI روند فزآینده‌ای داشت و از ۱۴/۸ درصد به ۱۵/۷ درصد افزایش یافت. با این حال، نرخ مذکور از ۱۵/۴ درصد در تیرماه به ۱۲/۱ درصد در اسفند ماه سال ۱۳۸۴ کاهش یافت. روند کاهشی شاخص PPI از فروردین ماه و روند کاهشی شاخص WPI از مرداد ماه ۱۳۸۴ آغاز گردیده بود. به نظر می‌رسد که تغییر

^۱- رئیس‌دایره مالی اداره بررسی‌ها و سیاستهای اقتصادی.

^۲- محقق اداره بررسی‌ها و سیاستهای اقتصادی.

3 - Consumer Price Index(CPI).

4 - Wholesale Price Index(WPI).

5 - Producer Price Index(PPI).

جهت روند رشد شاخص CPI که با حدود چهار ماه تأخیر به دنبال کاهش شاخص PPI صورت می‌گیرد، ناشی از ارتباط متقابل شاخصهای قیمت باشد.

از عوامل مهمی که در سال ۱۳۸۴ علی‌رغم رشد بالای نقدینگی موجبات کاهش نرخ تورم در مقایسه با سال قبل را فراهم کرد می‌توان به اجرای قانون تشییت قیمت‌ها، ثبات نسبی نرخ ارز، رکود بازار مسکن که منجر به کاهش رشد اجاره بهای منازل مسکونی گردید، کاهش سرعت گردش پول، افزایش واردات کالاهای مصرفی و کاهش نرخ تعرفه برخی اقلام میوه‌ها که افزایش واردات و کاهش قیمت آنها را در بازار به‌دنبال داشت، شرایط جوی مساعد چند سال گذشته که رشد عرضه محصولات کشاورزی را موجب گردید، شیوع بیماری وبا در فصل تابستان، مشاهده مواردی از بیماری آنفلوآنزاً پرندگان در فصل‌های پاییز و زمستان و شواهدی که از کاهش حاشیه سود در شبکه توزیع مشاهده می‌شود، را نام برد. بررسی بازار داراییها در دوره ۶ ماهه منتهی به اسفند ماه ۱۳۸۴ حاکی از آن است که متوسط بازدهی ماهانه داراییهای سهام و یورو به ترتیب $1/2 - 0/3$ درصد می‌باشد. در این دوره، سپرده‌های سرمایه‌گذاری یک ساله در بانکهای دولتی و خصوصی، اوراق مشارکت، خودرو، سکه بهار آزادی، دلار و مسکن نرخ بازدهی اسمی ثبت داشته‌اند. در سال ۱۳۸۴ داراییهای سهام و یورو بازدهی منفی داشته‌اند. در بین داراییهای دارای بازدهی ثابت، بیشترین بازدهی مربوط به سکه بهار آزادی و سپرده‌های یکساله بانکهای غیردولتی بوده است.

کلید واژه : شاخص های قیمت، سرعت گردش پول، قیمت دارایی ها، نسبت شارپ

۱- مقدمه

روند قیمت‌ها در اقتصاد ایران، نشان از پایداری نرخ تورم در سطح تورم ساختاری دارد. شواهد بیانگر آن است که بخش قابل توجهی از تورم ۱۲/۱ درصدی قیمت‌ها در

سال ۱۳۸۴ ریشه در تنگناهای ساختاری اقتصاد کشور نظری اتکای شدید منابع بودجه دولت به عواید نفت، سهم بالای هزینه عوامل تولید خارجی^۱ (FRC) در قیمت تمام شده محصولات داخلی، کشش قیمتی پایین منحنی عرضه محصولات، انتظارات تورمی جامعه، نقدینگی انباسته که به تناوب موجب تقاضای سفته بازی بالایی برای انواع داراییهای حقیقی و مالی می‌گردد، ضعف عملکرد دستگاههای نظارتی و اجرایی و بالاخره چسبندگی قیمت‌ها به خصوص در عقد قراردادها دارد.

اجرای قانون ثبت قیمت‌ها که در برگیرنده ۹ قلم کالا و خدمت با مجموع ضرایب اهمیت ۳/۱۷ و ۴/۲ به ترتیب در شاخص بهای کالاهای و خدمات مصرفی و شاخص بهای تولیدکننده است از ابتدای سال ۱۳۸۴، ثبات نسبی نرخ ارز، رکود بازار مسکن که منجر به کاهش رشد اجاره بهای منازل مسکونی گردید، کاهش تعریفه اقلام بر مصرف میوه‌ها و واردات فراوان آنها در نیمه دوم سال، شرایط مساعد جوی در سال زراعی ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ که موجبات افزایش عرضه اقلام کشاورزی و گوشت قرمز را فراهم آورد، شیوع بیماری وبا در فصل تابستان و آنفلوآنزا پرندگان در فصل‌های پاییز و زمستان که کاهش شدید تقاضا برای اقلام سیزی و میوه‌ها و گوشت مرغ و تخم مرغ را بویژه در شهرهای بزرگ به همراه داشت، از جمله عوامل موثر کاهش تورم در سال ۱۳۸۴ قلداد می‌شوند. در این سال، افزایش شاخص بهای کالاهای و خدمات مصرفی نسبت به سال قبل بیشتر ناشی از افزایش شاخص بهای دو گروه اصلی "مسکن، سوخت و روشنایی" و "خوارکیهای، آشامیدنیهای و دخانیات" بود. به طوری که این دو گروه اصلی به ترتیب ۳۸ و ۲۸/۹ درصد از تغییرات شاخص مذکور را به خود اختصاص دادند.

۱ - Foreign Resource Cost (FRC).

در سال ۱۳۸۴ به دلیل رشد بالای نقدینگی و کاهش فعالیتهای اقتصادی ناشی از رکود حاکم بر بازار داراییها (مسکن، بورس، خودرو، تلفن همراه و...) سرعت گردش نقدینگی به حداقل میزان خود طی پنج سال مذکور رسید و به ۱/۸ درصد محدود گردید. طی سالهای ۱۳۸۱-۸۳ هر سال به میزان ۴/۸ درصد از سرعت گردش نقدینگی کاسته شده است. میزان این کاهش در سال ۱۳۸۴ معادل ۱۰ درصد بود.

۲ - روند عمومی قیمتها

متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، عمدۀ فروشی و تولیدکننده در سال ۱۳۸۴ نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۲/۱، ۹/۵ و ۹/۵ درصد رشد داشت. ارقام مشابه سال قبل به ترتیب ۱۴/۷، ۱۵/۲ و ۱۶/۸ درصد بود.

بررسی تغییرات متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در دوره دوازدهماهه منتهی به هر ماه نسبت به دوره مشابه سال قبل^۱ نشان می‌دهد که نرخ تورم از دی ماه سال ۱۳۸۳ روند صعودی به خود گرفت و از ۱۴/۸ درصد به ۱۵/۷ درصد در خرد آدمه ۱۳۸۴ بالغ گردید. رشد شاخص CPI از تیر ماه سال ۱۳۸۴ با روندی کاهشی رو به رو گشت و در اسفندماه به ۱۲/۱ درصد محدود گردید. بررسی تغییرات متوسط شاخص بهای عمدۀ فروشی کالاها در دوازدهماهه منتهی به هر ماه نشان می‌دهد این شاخص در طول سال ۱۳۸۳ و دوماه اول سال ۱۳۸۴ روند افزایشی داشته است. به طوری که متوسط رشد شاخص از دوازدهماهه منتهی به فروردین ۱۳۸۳ تا دوازدهماهه منتهی به تیر ماه ۱۳۸۴ از عدد ۱۵/۳ درصد به عدد ۱۰/۲ درصد افزایش یافت. رشد این

۱ - روش‌های گوتاکونی برای اندازه گیری تورم بر مبنای محاسبه نرخ رشد شاخص CPI در دست است. مانند محاسبه نرخ رشد ساده حسابی CPI به صورت نقطه‌ای. در این روش نرخ رشد ساده حسابی CPI در هر ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل اندازه گیری می‌شود. یا محاسبه نرخ رشد نمایی یا روندی CPI در یک دوره مثلاً سالانه، و بالاخره محاسبه نرخ رشد CPI در یک دوره مثلاً فصلی نسبت به دوره مشابه سال قبل. با این حال در نشریات معتبری مانند مجموعه آمار مالی بین‌المللی (IFS) International Financial Statistics و گزارش‌های رسمی بسیاری از کشورها از روش محاسبه نرخ رشد متوسط شاخص CPI در دوره دوازدهماهه منتهی به متوسط شاخص مذکور در دوره دوازدهماه قبل از آن برای اندازه گیری تورم تحقق یافته سالانه بهره می‌برند.

شاخص طی سه ماه (اردیبهشت، خرداد و تیر) در رقم $15/3$ درصد ثابت مانده بود. رشد شاخص بهای عمدہ فروشی کالا هادر دوازده ماهه منتهی به مرداد سال 1384 با روندی کاهشی رو بروگشت. به طوری که این رقم از $15/3$ در صدر تیر ماه به $5/5$ در صدر اسفند ماه رسید. همچنین تغییرات شاخص بهای تولید کننده در دوازده ماهه منتهی به هر ماه نسبت به دوره مشابه سال گذشته نشان می دهد نرخ رشد این شاخص که در سه ماهه اول سال 1383 افزایش یافته بود در فصل تابستان با اندکی کاهش مواجه گردید و مجدداً از مهر ماه تا پایان سال روندی افزایشی به خود گرفت. در سال 1384 شاخص PPI روند رشد کاهشی داشت، به طوری که متوسط رشد شاخص مزبور از $16/8$ در صدر دوازده ماهه منتهی به اسفند 1383 به $9/5$ در صدر در پایان اسفند 1384 کاهش یافت. در نمودار پیوست شماره (1) نرخ رشد شاخصهای CPI، WPI و PPI در دوره های دوازده ماهه منتهی به هر ماه نسبت به دوره مشابه سال قبل ترسیم شده است. با توجه به اینکه کاهش نرخ رشد شاخص PPI و ثبات نرخ رشد شاخص WPI تاثیر ماه به مفهوم افزایش حاشیه سود در سطح عمدہ فروشی است، همان گونه که انتظار می رفت از مرداد ماه با تداوم کاهش نرخ رشد PPI، شاهد کاهش نرخ رشد WPI و تداوم نرخ رشد نزولی CPI بوده ایم.

ماتریس ضرایب همبستگی تغییرات سه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، عمدہ فروشی و تولید کننده در دوازده ماهه منتهی به هر ماه نسبت به مدت مشابه سال قبل طی دوره $1379-84$ در ذیل نشان داده شده است. براساس ماتریس مذکور، ضریب همبستگی بین تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی و شاخص عمدہ فروشی در این دوره در حدود $62/8$ درصد و بین تغییرات دو شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی و تولید کننده در حدود $73/6$ درصد و بین تغییرات دو شاخص بهای عمدہ فروشی و تولید کننده در حدود $91/1$ درصد بوده است. طی دوره $1379-84$ تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی کمترین ارتباط را با تغییرات دو شاخص دیگر داشته است.

ماتریس ضرایب همبستگی بین تغییرات شاخص‌های قیمت در دوازده ماهه

منتتهی به هر ماه ۱۳۷۹-۸۴

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی
۰/۷۳۶	۰/۶۲۸	۱/۰۰۰	۰/۶۲۸
۰/۹۱۱	۱/۰۰۰	۰/۶۲۸	شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی
۱/۰۰۰	۰/۹۱۱	۰/۷۳۶	شاخص بهای تولیدکننده

درصد تغییرات متوسط شاخص‌های قیمت در دوازده ماهه منتهی به هر ماه نسبت به مدت مشابه سال قبل
(۱۳۷۶=۱۰۰)

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی	شاخص بهای کالاها	شاخص بهای تولیدکننده	۱۳۸۴	۱۳۸۲	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۳
۱۶/۷	۱۵/۸	۱۵/۱	۱۰/۲	۱۰/۲	۱۵/۶	۱۵/۶	۱۵/۳	۱۵/۳
۱۶/۴	۱۶/۰	۱۵/۳	۱۰/۴	۱۰/۴	۱۵/۷	۱۵/۷	۱۵/۱	۱۵/۱
۱۶/۰	۱۶/۱	۱۵/۳	۱۰/۶	۱۰/۶	۱۵/۷	۱۵/۷	۱۵/۰	۱۵/۰
۱۵/۷	۱۵/۹	۱۵/۳	۱۰/۶	۱۰/۶	۱۵/۴	۱۵/۴	۱۴/۸	۱۴/۸
۱۵/۱	۱۵/۷	۱۵/۰	۱۰/۷	۱۰/۷	۱۵/۰	۱۵/۰	۱۴/۶	۱۴/۶
۱۴/۵	۱۵/۸	۱۴/۶	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۴/۶	۱۴/۶	۱۴/۷	۱۴/۷
۱۲/۷	۱۵/۸	۱۳/۹	۱۱/۶	۱۱/۶	۱۴/۱	۱۴/۱	۱۴/۸	۱۴/۸
۱۲/۹	۱۵/۹	۱۳/۲	۱۲/۱	۱۲/۱	۱۳/۷	۱۳/۷	۱۴/۸	۱۴/۸
۱۲/۱	۱۶/۱	۱۲/۴	۱۲/۶	۱۲/۶	۱۳/۴	۱۳/۴	۱۴/۸	۱۴/۸
۱۱/۲	۱۶/۳	۱۱/۵	۱۳/۱	۱۳/۱	۱۳/۰	۱۳/۰	۱۴/۸	۱۴/۸
۱۰/۳	۱۶/۶	۱۰/۶	۱۳/۹	۱۳/۹	۱۲/۶	۱۲/۶	۱۵/۰	۱۵/۰
۹/۵	۱۶/۸	۹/۵	۱۴/۷	۱۴/۷	۱۲/۱	۱۲/۱	۱۵/۲	۱۵/۲

مأخذ: بانک مرکزی ج . ایران ، اداره آمار اقتصادی ، گزارش‌های آماری ماهانه.

۳- تغییر قیمت های نسبی

۳- الف- مقایسه بین گروهی

در سطح قیمت های مصرف کننده ، در سال ۱۳۸۴ نیز همچون چند سال گذشته، قیمت های نسبی به نفع گروه "خدمت" تغییر کرد. در این سال ، شاخص بهای گروه "خدمت" با ۱۶/۵ درصد تغییر نسبت به اسفند ماه سال گذشته به رقم ۴۲۰/۲ واحد رسید. در این گروه اختصاصی، بیشترین رشد شاخص مربوط به دو گروه اصلی "درمان و بهداشت" و "تفریح" ، "تحصیل و مطالعه" بود. شاخص این دو گروه از عدد ۱۰۰ در سال پایه ۱۳۷۶ به ترتیب به ۴۲۶/۷ و ۳۱۴/۷ واحد در پایان سال ۱۳۸۴ افزایش یافت. شاخص گروه های "درمان و بهداشت" و "مسکن ، سوخت و روشنایی" به ترتیب با عدد ۴۲۶/۷ و ۴۰۶/۵ در رتبه های بعدی افزایش نسبت به سال پایه و شاخص گروه "پوشак" با عدد ۱۷۷/۲ در پایین ترین سطح قرار گرفتند.

بالاترین سطح شاخص در بین گروههای اصلی و فرعی سبد کالاها و خدمات مصرفی در پایان سال ۱۳۸۴ متعلق به گروه "برق ، آب و سوخت" به میزان ۴۳۵/۸ واحد بود. رشد شاخص این گروه در سال مورد بررسی به دلیل اجرای قانون ثبتیت قیمت ها به ۳/۲ درصد محدود گردید.

در سطح عمدۀ فروشی همانند سال ۱۳۸۳ تغییر قیمت های نسبی به نفع گروه "کالاهای صادراتی" صورت گرفت. دلیل اصلی رشد فوق العاده شاخص قیمت این گروه ، افزایش جهانی قیمت "سوخت های معدنی و فرآورده های آن" بود. شاخص بهای این گروه از عدد ۱۰۰ در سال ۱۳۷۶ به ۴۸۸/۵ واحد در اسفند ماه سال ۱۳۸۴ رسید و بالاترین سطح شاخص در بین گروههای اصلی شاخص بهای عمدۀ فروشی را به خود اختصاص داد. گروه فرعی "مصالح ساختمانی غیر فلزی" در رتبه دوم بالاترین رشد

قیمت های نسبی قرار گرفت و گروه "ماشین آلات و وسایل نقلیه" کمترین رشد در تغییر قیمت های نسبی را شاهد بود. شاخص این گروه اصلی از عدد ۱۰۰ در سال پایه ۱۳۷۶ به ۱۸۴/۵ در پایان سال ۱۳۸۴ رسید.

در سطح قیمت های تولیدکننده نیز تغییر قیمت های نسبی به نفع گروه "خدمات" صورت گرفت. شاخص بهای این گروه با ۱۱/۹ درصد رشد نسبت به اسفند ماه سال ۱۳۸۳ به ۴۰/۸ در اسفند ماه ۱۳۸۴ رسید. در بین گروه های اصلی تشکیل دهنده "خدمات"، شاخص بهای گروه های "واسطه گریهای مالی" و "آموزش" به ترتیب با عدد ۸۲۱/۹ و ۵۵۵ واحد در پایان سال ۱۳۸۴ در بالاترین سطح قرار گرفتند. البته رشد فوق العاده شاخص گروه "واسطه گریهای مالی" بیشتر مربوط به دوره رونق بورس در سال های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۳ است. شاخص این گروه در سال ۱۳۸۴ تنها به میزان ۱/۱ درصد نسبت به پایان سال ۱۳۸۳ رشد یافت. در پایان سال ۱۳۸۴ کمترین سطح شاخص همچنان مربوط به گروه های "مواد معدنی" و "محصولات صنعتی" به ترتیب با عدد ۲۳۴/۵ و ۲۸۱ واحد بود. سطح پایین شاخص در این دو گروه دلایل متفاوتی دارد. به نظر می رسد در گروه "مواد معدنی" که زغال سنگ و کانه های فلزی و غیر فلزی قرار دارد، پایین بودن هزینه های تولید و تأثیر پذیری اندک قیمت تمام شده و احمد حصوص از تغییرات هزینه های ثابت و متغیر تولیدی (به دلیل حجم بالای تولید) عامل اصلی سطح پایین شاخص است. لیکن در گروه "محصولات صنعتی" انتظار می رود که رقابت شدید بین تولیدکنندگان داخلی و محصولات خارجی در بازار داخلی دلیل اصلی رشد پایین شاخص این گروه باشد. به این ترتیب در چندین سال گذشته، با توجه به سطح پایین شاخص "محصولات صنعتی" در شاخص PPI، "ماشین آلات و وسایل نقلیه" در شاخص WPI و "حمل و نقل و ارتباطات" در شاخص CPI فعالان بخش صنعت، بیشترین زیان را زمحل تغییر قیمت های نسبی متحمل شده اند. (جداول پیوست شماره ۱ تا ۴)

۳- ب - مقایسه بین استانی

بررسی تحولات شاخص بهای کالاهای خدمات مصرفی در مناطق شهری کشور به تفکیک استانهای مختلف نشان می دهد که در سال ۱۳۸۴ استانهای کهکیلویه و بویراحمد و خوزستان به ترتیب با نرخ تورم $15\frac{1}{3}$ و $14\frac{8}{8}$ درصد از بالاترین نرخ تورم و استانهای آذربایجان شرقی و گیلان به ترتیب با $9\frac{1}{3}$ و $10\frac{7}{7}$ درصد از پایین ترین نرخ تورم در بین استانهای کشور برخوردار بودند.

در این سال نرخ تورم در استان تهران $11\frac{1}{1}$ درصد بود. استان تهران به لحاظ جمعیت و سهم از هزینه کل خانوارهای مناطق شهری، دارای سهم قابل ملاحظه ای به میزان $34\frac{9}{9}$ درصد در تشکیل شاخص کل می باشد. افزایش شاخص کل بهای کالاهای خدمات مصرفی در این استان $4\frac{0}{0}$ واحد درصد افزایش در شاخص کل بهای کالاهای خدمات مصرفی مناطق شهری کشور را توضیح داده و به تنها ی سهمی معادل $32\frac{9}{9}$ درصد در افزایش شاخص کل داشته است. استانهای اصفهان و خراسان به ترتیب با سهمی معادل $8\frac{7}{7}$ درصد و $8\frac{1}{1}$ درصد در رتبه های بعدی تاثیرگذاری بر افزایش شاخص کل بهای کالاهای خدمات مصرفی در مناطق شهری کشور قرار گرفتند.

در پایان سال ۱۳۸۴ در بین استانهای کشور بالاترین سطح قیمت های نسبی مربوط به استانهای کردستان و کرمانشاه و پایین ترین سطوح به ترتیب مربوط به استانهای گلستان و سیستان و بلوچستان بود. شاخص بهای کالاهای خدمات مصرفی از عدد ۱۰۰ در سال پایه ۱۳۷۶ به $345\frac{7}{7}$ واحد در استان کردستان و $277\frac{1}{1}$ واحد در استان گلستان در پایان سال ۱۳۸۴ افزایش یافت. (جدول پیوست شماره ۵)

۳- ج - مقایسه بین بخش های رقابتی و غیر رقابتی

در جدول پیوست شماره (۶) کالاهای خدمات سبد CPI به سه گروه کالاهای خدمات اداری، "کالاهای وارداتی" و "کالاهای خدمات داخلی" تفکیک شده اند. در این دسته بندي،

منظور از "کالاهای و خدماتی اداری" اقلامی از CPI هستند که مشمول قانون ثبیت قیمت‌ها (مصوب ۱۳۸۳) و یا سبد حمایتی موضوع تصویب نامه مورخ ۱۳۸۰/۲/۲۲ هیئت وزیران می‌باشند. قیمت این کالاهای به صورت سالانه توسط نهادهای اجرایی مانند هیئت وزیران، شورای اقتصاد و ستاد کنترل و بررسی قیمت‌ها تعیین می‌گردد. وزن این اقلام در سبد مصرف کننده در حدود ۱۰/۲۴ درصد است.

گروه دوم کالاهای وارداتی هستند. در اینجا منظور از کالاهای وارداتی اقلامی از سبد CPI است که مشابه خارجی آنها به وفور در بازار مناطق شهری کشور یافت می‌شود یا قیمت نوع خارجی توسط آمارگیران جمع آوری و در محاسبه شاخص CPI مورد استفاده قرار می‌گیرد. وزن این اقلام در سبد مصرف کننده در حدود ۲۰/۱۶ درصد محاسبه می‌شود. و سرانجام گروه سوم، کالاهای و خدمات داخلی است که متشکل از اقلامی از کالاهای و خدمات سبد CPI است که در دو گروه فوق قرار نمی‌گیرد. وزن این اقلام در سبد مصرف کننده مناطق شهری کشور در حدود ۶۹/۶ درصد است. ثبات نسبی نرخ ارز طی سالهای ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴، کاهش تدریجی نرخهای تعریفه گمرکی طی این دوره، جانشینی تدریجی کالاهای ارزان قیمت چینی و دیگر کشورهای آسیای جنوب شرقی با کالاهای مشابه تولیدی در کشورهای غربی و رقابت شدید بین این کالاهای با کالاهای مشابه تولید داخلی که منجر به جانشینی این کالاهای با کالاهای تولید داخلی توسط مصرف کنندگان گردیده است، از جمله دلایل رشد پایین شاخص بهای کالاهای وارداتی در پایان سال ۱۳۸۴ نسبت به سال پایه ۱۳۷۶ است.

می‌توان انتظار داشت که رشد پایین شاخص بهای کالاهای وارداتی طی چندین سال اخیر، جانشینی تدریجی اقلام وارداتی در سبد خانوارهای مناطق شهری با اقلام مشابه تولید داخلی را به دنبال داشته و ضرایب اهمیت این اقلام در سبد مصرفی خانوارها را در سال ۱۳۸۴

نسبت به سال پایه ۱۳۷۶ کاهش داده باشد. این مسئله که در نقش اریب جانشینی در شاخص CPI شناخته می شود، قابلیت بررسی تغییرات رفاه مصرف کننده بین سال پایه محاسبه شاخص و سال جاری با استفاده از محاسبه تغییرات شاخص CPI را کاهش می دهد.

در این دسته بندی، شاخص بهای کالاها و خدمات اداری در بالاترین سطح نسبت به دو شاخص دیگر قرار می گیرد. از آنجا که کالاها و خدمات این گروه عمدتاً به صورت انحصاری توسط ادارات و شرکتهای دولتی به جامعه عرضه می گردد، این امر به مفهوم تغییر قیمت های نسبی از طریق تصمیم های اداری به نفع کالاها و خدماتی است که طبق قوانین، انحصار تولید و عرضه آنها در اختیار بخش دولتی است.

در جدول پیوست شماره (۶) شاخص بهای سه گروه مذکور و شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی طی سالهای ۸۴- ۱۳۷۹ نشان داده شده است. طی این سالها، شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی به طور متوسط سالانه به میزان ۱۴/۱ درصد افزایش یافت. در این میان شاخص بهای "کالاها و خدمات داخلی" به میزان ۱۵/۷ درصد بیشترین تغییرات را به خود اختصاص داد و شاخص بهای "کالاها و خدمات اداری" با ۱۵/۱ درصد و شاخص بهای "کالاهای وارداتی" با ۶ درصد رشد در مرتب بعدی قرار گرفتند. همچنین با توجه به ضرایب اهمیت سه گروه فوق در تشکیل شاخص کل CPI، ۸۱ درصد از نرخ تورم سال ۱۳۸۴ ناشی از تغییرات شاخص بهای "کالاها و خدمات داخلی" ، ۱۰ درصد ناشی از تغییرات شاخص بهای "کالاها و خدمات اداری" و ۹ درصد ناشی از تغییرات شاخص بهای "کالاهای وارداتی" بود.

CPI در صد تغییرات متوسط شاخص های قیمت سه زیر مجموعه

در دوازده ماهه منتهی به هر ماه نسبت به مدت مشابه سال قبل

(۱۳۷۶-۱۰۰)

۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۳	شاخص بهای کالاهای		۱۳۸۴	۱۳۸۳
				داخلی	وارداتی		
۱۶/۸	۱۶/۶	۹/۲	۷/۷	۱۴/۹	۱۶/۲	فروردین	
۱۶/۹	۱۶/۳	۹/۳	۷/۹	۱۴/۹	۱۵/۸	اردیبهشت	
۱۶/۸	۱۶/۲	۹/۴	۸/۱	۱۵/۰	۱۵/۲	خرداد	
۱۶/۵	۱۶/۰	۹/۰	۸/۱	۱۵/۰	۱۴/۴	تیر	
۱۵/۹	۱۵/۹	۹/۶	۸/۲	۱۵/۰	۱۳/۷	مرداد	
۱۵/۴	۱۶/۱	۹/۷	۸/۳	۱۵/۰	۱۳/۲	شهریور	
۱۴/۹	۱۶/۱	۹/۷	۸/۳	۱۳/۸	۱۳/۵	مهر	
۱۴/۵	۱۶/۱	۹/۶	۸/۴	۱۲/۹	۱۳/۸	آبان	
۱۴/۳	۱۶/۰	۹/۵	۸/۵	۱۲/۲	۱۴/۰	آذر	
۱۳/۹	۱۵/۹	۹/۲	۸/۷	۱۱/۵	۱۴/۲	دی	
۱۳/۵	۱۶/۱	۸/۹	۸/۹	۱۰/۷	۱۴/۵	بهمن	
۱۲/۹	۱۶/۳	۸/۶	۹/۱	۹/۹	۱۴/۸	اسفند	

مأخذ:- بانک مرکزی ج . ایران ، اداره آمار اقتصادی ، گزارش‌های آماری ماهانه.

- محاسبات گزارش.

۴- تحولات قیمت‌های اداری

براساس ماده (۳) قانون برنامه پنجم‌الله چهارم توسعه دولت مکلف به قیمت‌گذاری

نفت کوره، نفت گاز و بنزین بر مبنای قیمت‌های عمده فروشی خلیج فارس از ابتدای سال

۱۳۸۴ بود. این ماده قانونی در مجلس هفتم مورد مخالفت قرار گرفت و طرح پیشنهادی تثبیت قیمتها با تصویب مجلس شورای اسلامی جایگزین ماده (۳) گردید. به موجب قانون تثبیت قیمتها، قیمت ۹ قلم کالا و خدمت شامل بنزین، نفت گاز، نفت سفید، نفت کوره و سایر فرآوردهای نفتی، گاز، برق، آب، نرخ خدمات فاضلاب، ارتباطات تلفنی و مرسولات پستی در سال ۱۳۸۴ در سطح قیمت‌های پایان شهریور ۱۳۸۳ ثابت ماند. به این ترتیب، در سال مورد بررسی نرخ رشد گروههایی از کالاهای و خدمات مشمول شاخص‌های CPI و PPI که متأثر از تغییرات قیمت‌های اداری هستند، نسبت به سال قبل افزایش CPI به میزان ۷/۶ درصد (در مقابل ۱۱ درصد در سال گذشته) و نرخ رشد دو گروه "حمل و نقل، ابارداری و ارتباطات" و "تأمین برق، گاز و آب" در شاخص PPI به ترتیب ۱۲/۳ و ۰/۸ درصد افزایش یافت. ارقام مشابه سال قبل به ترتیب ۱۴/۲ و ۱۸/۱ درصد بود.

در جداول پیوست شماره ۷، ۸ و ۹ شاخص‌های قیمت اقلام مشمول قانون تثبیت قیمت‌های CPI، WPI و PPI طی سالهای ۸۴ - ۱۳۷۹ نشان داده شده است. همان‌گونه که ملاحظه می‌شود طی سالهای برنامه سوم توسعه (۱۳۷۹-۸۳)، شاخص کالاهای و خدمات مشمول قانون تثبیت قیمت‌ها در سبد CPI به طور متوسط ۱۴/۵ درصد افزایش یافت. میزان افزایش شاخص این اقلام در سبد WPI و PPI به ترتیب به میزان ۱۴/۶ و ۱۳/۵ درصد بود. در سال ۱۳۸۴ با اجرای قانون مذکور نرخ رشد قیمت این اقلام در شاخص‌های CPI، WPI و PPI به ترتیب به ۱/۹، صفر و ۰/۴ درصد کاهش یافت.

۵ - روند قیمت و بازدهی داراییها

در چند سال اخیر ورود نقدینگی و تقاضای قابل توجه به بازار داراییها، زمینه افزایش سریعتر قیمت برخی از داراییها را فراهم آورده است. تغییر قیمت نسبی داراییها

تا حدودی به دلیل تغییر رفتار پس اندازی خانوارها و بنگاهها و ناشی از نرخ بازدهی متفاوت انواع داراییها در چند سال گذشته بوده است.

روند رشد قیمت و بازدهی بعضی از انواع داراییها

نوبت شمارب (۲)	انحراف معیار	متosطبازدهی در ششماهه‌ی به استفاده	درصد تغییر نسبت به ماه قبل					سال				
			آذر	دی	بهمن	اسفند	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	
۰	۰/۰	۱/۴	۱/۴	۱/۴	۱/۴	۱/۴	۱۷/۱۹	۱۸	۱۷	۱۷	بالاترین نرخ سود سپرده بکاله بلکهای غیردولتی	
۰/۰	۰/۱	۱/۳	۱/۲	۱/۳	۱/۳	۱/۳	۱۵/۱۵	۱۷	۱۷	۱۷	نرخ سود اوراق مشارکت	
۰/۰	۰/۱	۱/۳	۱/۲	۱/۳	۱/۳	۱/۳	۱۵/۱۵	۱۷	۱۷	۱۵	نرخ سود اوراق مشارکت بانک مرکزی دولت	
۰	۰/۰	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	نرخ سود سپرده یک ساله بانکهای دولتی	
۰/۶۶	۲/۸	-۱/۲	-۲/۲	۲/۳	۱/۹	۶/۵	۱۲/۷	۱۳/۶	۱۳/۸/۶	۵/۱/۲	شاخص قیمت و مزاده‌نقدی سهام	
۰/۴	۴/۰	-۰/۳	۷/۷	۲/۸	۲/۸	۰/۳	-۰/۳	۱۳/۱	۲۲/۱	۱۳/۱	قیمت اسمی بورو	
۰/۱۶	۷/۹	۲/۶	۵/۸	۷/۴	۴/۵	۹/۶	۱۷/۶	۲۱/۲	۲۲/۱	۱۴/۹	قیمت سکه بهار آزادی	
-۱/۴۲	۰/۸	-۰/۱	۰/۰	۱/۰	۰/۲	۱/۵	۰/۸	-۳/۱	۰/۶	۵/۷	نرخ خودرسولاری براید	
-۱۲/۰۴	۰/۱	-۰/۲	۰/۲	۰/۳	۰/۱	۰/۲	۳/۴	۵/۱	۳/۸	۰/۱	قیمت اسمی دلار	
۰/۸۶	۰/۳	۱/۱	۱/۰	۱/۰	۰/۷	۱/۶	۱۴/۷	۱۸/۸	۱۸/۹	۱۹/۹	شاخص مکن ^(۱)	
-	۰/۳	۱/۳	۱/۲	۱/۲	۱/۰	۱/۶	۱۲/۱	۱۵/۲	۱۵/۶	۱۵/۸	نرخ خدمات مصرفی	
۱- شاخص مسکن شامل شاخص کرایه خانه‌های مسکونی اجاری، ارزش اجاری خانه‌های مسکونی شخصی و خدمات ساختمانی می‌باشد.												
۲- عبارت است از نسبت تفاضل بازدهی دارایی مورد نظر و دارایی بدون ریسک (اوراق مشارکت) به انحراف معیار دارایی مورد نظر.												

- ۱- شاخص مسکن شامل شاخص کرایه خانه‌های مسکونی اجاری، ارزش اجاری خانه‌های مسکونی شخصی و خدمات ساختمانی می‌باشد.
- ۲- عبارت است از نسبت تفاضل بازدهی دارایی مورد نظر و دارایی بدون ریسک (اوراق مشارکت) به انحراف معیار دارایی مورد نظر.

گفتنی است که علاوه بر دو معیار نرخ بازدهی و ریسک، درجه نقدشوندگی دارایی‌ها نیز مورد توجه سرمایه‌گذاران قرار می‌گیرد. در شرایط اقتصاد ایران، بهدلیل عدم تقارن گستردۀ اطلاعات، ضعف زیرساختهای حقوقی در مورد تنظیم و اجرای قراردادها، انگیزه‌های فراوان برای فرار مالیاتی، هزینه‌های معاملاتی بالا در دادوستدهای رسمی و اختلاف زیاد بین طبقات درآمدی بالا و متوسط جامعه که شکل دهنده پس‌انداز و تقاضای موثر آنها برای انواع دارایی‌های واقعی و مالی است، درجه نقدشوندگی انواع دارایی‌ها با یکدیگر بسیار متفاوت است. با درنظر گرفتن مجموع شرایط، به نظر می‌رسد که درجه نقدشوندگی دارایی‌هایی نظیر مستغلات، کالاهای سرمایه‌ای و خودرو نسبتاً پایین، درجه نقدشوندگی دارایی‌هایی مانند سهام، سپرده‌های سرمایه‌گذاری بانکی و اوراق مشارکت در حد متوسط و درجه نقدشوندگی دارایی‌هایی مانند سکه بهار آزادی و ارز در حد بالایی باشد. با این حال، هر چه بازارهای مالی توسعه یافته‌تر باشند، درجه نقدشوندگی دارایی‌ها بالاتر بوده و آریترار بین انواع دارایی‌های همگن (به لحاظ نرخ بازده و ریسک) کمتر خواهد بود. در این صورت فعالان اقتصادی می‌توانند متناسب با درجه ریسک‌پذیری خود، دارایی موردنظر خود را برای فعالیت‌های سوداگرانه و یا در نقش یک گزینه پساندازی انتخاب نمایند.

با توجه به متوسط نرخ تورم ماهانه در شش ماهه منتهی به اسفند ۱۳۸۴ به میزان $1/3$ درصد، طی این دوره اوراق مشارکت، سکه بهار آزادی و سپرده‌های سرمایه‌گذاری از بازدهی واقعی مثبت برخوردار بوده‌اند. بازدهی واقعی سایر انواع دارایی‌ها در این دوره منفی بوده است. روند قیمت و بازدهی دارایی‌ها نشان می‌دهد که در سال ۱۳۸۴ سرمایه‌گذاری در بورس از بالاترین بازدهی واقعی منفی به میزان $24/8$ درصد و

سرمایه گذاری روی سکه بهار آزادی از بالاترین بازدهی واقعی به میزان ۵/۵ درصد برخوردار بوده است. (جدول پیوست شماره ۱۰)

نکته قابل توجه در مورد نسبت شارپ داراییهای گوناگون در دوره‌های شش ماهه منتهی به ماههای پایانی سال ۱۳۸۴ میزان منفی آن در مورد تمامی داراییها بجز سکه بهار آزادی در دوره‌های منتهی به بهمن و اسفند است. نسبت منفی شارپ در مورد داراییهای همراه با ریسک به مفهوم توجیه پذیر نبودن سرمایه گذاری روی آنها با توجه به نرخ بازدهی دارایی بدون ریسک است. (جدول پیوست شماره ۱۱).

۶- سرعت گردش پول

مفهوم سرعت گردش پول اولین بار به وسیله نظریه مقداری پول و رابطه مبادله در قالب الگوی کلاسیکها مطرح شده است. در دیدگاههای مبتنی بر اصول اولیه کلاسیکی که معتقد به عدم واپستگی سرعت گردش پول به سیاستهای فعال دولت می‌باشند، سرعت گردش پول تابعی از متغیرهای واقعی و ساختارهای اقتصادی و اجتماعی جامعه تلقی شده است، به طوری که مکاتب اولیه کلاسیکی با توجه به تغییرات کند ساختارهای جامعه، سرعت گردش معاملاتی - درآمدی را متغیری ایستا یا ساکن در نظر گرفته که تنها در کوتاه‌مدت می‌تواند همراه با تغییرات جزئی و زودگذر باشد. نظریه پردازان پولی و کلاسیکهای جدید با در نظر گرفتن انتظارات عقلانی علاوه بر فروض متعارف کلاسیکی، تأثیر سیاستهای پیش‌بینی شده دولت بر متغیرهای واقعی (مانند سرعت گردش پول) را رد کرده و این متغیر را ایستا فرض نموده‌اند به طوری که فقط سیاستهای پیش‌بینی نشده می‌توانند موجب نوسان‌های کوتاه‌مدت آن شوند.

به طور کلی می‌توان مهمترین عواملی که در نوسانهای سرعت گردش پول موثرند در سه طیف عواملی را پولی، واقعی و سیاستی طبقه‌بندی کرد. عوامل پولی و اعتباری شامل درجه تعمیق مالی در اقتصاد، درجه گستردگی بخش بانکی، نقدینگی و تقاضای وجود است. عوامل واقعی دربرگیرنده کنترل و ثبت قیمتها، عمق و گسترش فقر (توزیع درآمد) است و عوامل سیاستی شامل اقدامات دولت و دستگاه قضایی در مبارزه با گرانفروشی و مفاسد اقتصادی، دخالت دولت در نظام توزیع کالاهای خدمات می‌باشد.

با توجه به آنکه پول (در مفهوم وسیع آن) اجزای متعددی دارد، سرعت گردش درآمدی هر یک از اجزا قابل محاسبه است؛ مانند سرعت گردش درآمدی اسکناس و مسکوک نزد اشخاص و سرعت گردش درآمدی سپرده‌ها. همچنین، به لحاظ نظری سرعت گردش پول در دادوستد دارایی‌های مالی و در دادوستد کالاهای خدمات قابل تعریف و محاسبه است.

طی سالهای ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴ سرعت گردش پول در ایران در دامنه ۴/۶ تا ۵/۵ و سرعت گردش نقدینگی در دامنه ۱/۸ تا ۲/۲ بوده است. بنابر تعریف، سرعت گردش پول و نقدینگی با تورم رابطه مستقیم دارد. همچنین، تغییر ترکیب حجم پول و نقدینگی بهدلیل بهبود خدمات شبکه بانکی و گسترش استفاده از ابزارهای پرداخت غیرنقدی و الکترونیکی، موجب تغییر سرعت گردش پول و نقدینگی می‌شود. طی سالهای مذکور، نرخ تورم از ۱۱/۴ درصد در سال ۱۳۸۰ به ۱۵/۸ درصد در سال ۱۳۸۱ افزایش یافت. از این سال به بعد نرخ تورم همواره کاهش یافته و در سال ۱۳۸۴ به ۱۲/۱ درصد رسیده است. در سال ۱۳۸۴ بهدلیل رشد بالای نقدینگی و کاهش فعالیتهای

اقتصادی ناشی از رکود حاکم بر بازار داراییها (مسکن، بورس، خودرو، تلفن همراه و...) سرعت گردش نقدینگی به حداقل میزان خود طی پنج سال مذکور کاهش یافت.

سرعت گردش پول و نقدینگی (میلیارد ریال - درصد)

۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	
۱۶۹۱۸۱۴	۱۳۸۴۸۲۰	۱۰۹۵۳۰۵	۹۱۷۰۳۵	۶۶۴۶۲۰	تولید ناخالص داخلی *
۵۰۶۷۵۱۶	۴۴۷۷۲۲	۳۸۷۳۲۵	۳۴۷۸۰۱۱	۲۹۱۸۸۷۷	اسکناس و مسکوک نزد اسخاص
۳۱۷۹۱۹۷۴	۲۵۲۸۱۵۱۱	۲۱۷۳۵۶۸	۱۸۲۶۵۲۷	۱۴۲۹۵۶۷	حجم پول
۹۲۱۰۹۷۴	۶۸۵۸۶۷۲	۵۲۶۵۹۶۴	۴۱۷۵۲۴۰	۲۲۰۹۵۷۳	حجم نقدینگی
۲۲٪	۳۰٪	۲۸٪	۲۶٪	۲۲٪	سرعت گردش اسکناس و مسکوک
۵٪	۵٪	۵٪	۵٪	۴٪	سرعت گردش پول
۱/۸	۲/۰	۲/۱	۲/۲	۲/۱	سرعت گردش نقدینگی
۱۲/۱	۱۵/۲	۱۵/۶	۱۵/۸	۱۱/۴	نرخ تورم

مأخذ: بانک مرکزی ج. ا. ایران، گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۸۳ و خلاصه تحولات اقتصادی سال ۱۳۸۴.

* رقم تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه و بر حسب قیمت‌های جاری پیش از تعديل فصلی است.

۷- روند قیمت‌ها در سطح بین‌المللی

براساس آخرین گزارش توسعه انسانی سازمان ملل متحد (سال ۲۰۰۵)، ایران از نظر نرخ تورم سالیانه (که بر حسب نرخ رشد شاخص بهای کالاهای خدمات مصرفی اندازه‌گیری می‌شود) در دوره (۱۹۹۰-۲۰۰۳) با متوسط سالانه ۲۲/۸ درصد، رتبه ۱۳۳ از بین ۱۶۰ کشور که آمار نرخ تورم سالیانه آنها موجود است، به خود اختصاص داده است. این نرخ در دوره (۲۰۰۲-۰۳) به ۱۶/۵ درصد کاهش یافته است. رتبه ایران در دوره مذبور بین ۱۴۳ کشور، ۱۳۲ می‌باشد. این نشان می‌دهد که سرعت کاهش نرخ تورم کشور در دوره اخیر، کندتر از روند جهانی بوده است. پیش‌بینی‌های بین‌المللی حاکی از عقب‌ماندن ایران از روند جهانی کاهش نرخ تورم و کسب رتبه‌های پایین‌تری نسبت به سایر کشورها در سالهای آتی است.

کمترین میزان تورم در سال ۲۰۰۴ میلادی به کشورهای نیوزیلند، جمهوری آفریقای مرکزی و چین به ترتیب با $-0/1$ ، $-0/4$ و $-0/7$ و بیشترین میزان تورم در این سال به کشورهای جمهوری دومینیکن و آنگولا، به ترتیب با $51/5$ ، $37/3$ درصد اختصاص داشته است.

درجول پیوست شماره (۱۲) نرخ تورم در برخی کشورهای منتخب در ماههای مارس و فوریه سال ۲۰۰۶ (بهمن - اسفند ۱۳۸۴) آورده شده است.

۸- جمع‌بندی

روندهای قیمت‌ها در اقتصاد ایران طی سالهای اخیر، نشان از پایداری نرخ تورم در سطح تورم ساختاری دارد. به عبارت دیگر، اگرچه در سطح بالاتر از سطح تورم ساختاری، رشد نقدینگی در دوره جاری عامل عمده تورم در اقتصاد کشور تلقی می‌شود، لیکن تقلیل تورم به سطوح پایین‌تر از تورم مذکور با تمسک به ابزارهای سیاست‌پولی در کوتاه مدت مقدور نیست. شواهد بیانگر آن است که بخش قابل توجهی از تورم ۱۲/۱ درصدی قیمت‌ها در سال ۱۳۸۴ ریشه در تنگناهای ساختاری اقتصاد کشور، نظیر اتكای شدید منابع بودجه دولت به عواید نفت، سهم بالای هزینه عوامل تولید خارجی در قیمت تمام شده محصولات داخلی، کشش قیمتی پایین منحنی عرضه محصولات، انتظارات تورمی جامعه، نقدینگی انباسته در اقتصاد که به تناوب موحد تقاضای سفته‌بازی بالایی برای انواع داراییهای حقیقی و مالی می‌گردد، ضعف عملکرد دستگاههای نظارتی و اجرایی و بالاخره چسبندگی قیمت‌ها به خصوص در عقد قراردادها دارد.

بررسی تحولات شاخصهای قیمت در سال ۱۳۸۴ نشان می‌دهد که افزایش شاخص بهای دو گروه اصلی "مسکن، سوخت و روشنایی" و "خوارکیها، آشامیدنیها و دخانیات" با ضرایب اهمیت نسبی به ترتیب $۴/۲۷۰$ درصد و $۴/۴۵$ درصد در تشکیل

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، بیشترین نقش را در رشد این شاخص داشته اند. در شاخص بهای عمدۀ فروشی بیشترین سهم از رشد شاخص کل مربوط به شاخص بهای دوگروه اصلی "مواد خوارکی" و "مصنوعات بر حسب مواد اولیه" با ضریب اهمیت نسبی $\frac{35}{4}$ درصد و $\frac{26}{93}$ درصد بود و رشد شاخص بهای گروههای اصلی "محصولات صنعتی" و "مستغلات، اجاره و فعالیتهای کار و کسب" دلیل اصلی رشد شاخص بهای تولیدکننده در سال ۱۳۸۴ نسبت به سال قبل از آن بوده است.

در این سال، همانند چند سال گذشته قیمت‌های نسبی به نفع گروه خدمات و به زیان گروه "محصولات صنعتی" تغییر نمود. بررسی شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی به تفکیک سه گروه "کالاها و خدمات اداری"، "کالاهای وارداتی" و "کالاها و خدمات داخلی" نشان می‌دهد در سال ۱۳۸۴ به میزان ۸۱ درصد از تورم ۱۲/۱ درصدی ناشی از "کالاها و خدمات داخلی"، ۱۰ درصد ناشی از "کالاها و خدمات اداری" و ۹ درصد به دلیل "کالاهای وارداتی" بوده است.

با اجرای قانون تثبیت قیمت‌ها، قیمت ۹ قلم کالا و خدمت شامل بنزین، نفت گاز، نفت سفید، نفت کوره و سایر فرآوردهای نفتی، گاز، برق، آب، نرخ خدمات فاضلاب، ارتباطات تلفنی و مرسولات پستی در سال ۱۳۸۴ در سطح قیمت‌های پایان شهریور ۱۳۸۳ ثابت ماند. به این ترتیب، در سال مورد بررسی نرخ رشد گروههایی از کالاها و خدمات مشمول شاخص‌های CPI، WPI و PPI که متأثر از تغییرات قیمت‌های اداری هستند، نسبت به سال قبل افزایش کمتری داشت. در سال ۱۳۸۴ متوسط نرخ رشد اقلام مشمول قانون تثبیت قیمت‌ها موجود در سبد CPI تنها به میزان $\frac{1}{9}$ درصد افزایش یافت. متوسط نرخ رشد سالانه این اقلام در سالهای برنامه سوم توسعه $\frac{14}{5}$ درصد بود.

طی سال ۱۳۸۴ ، فقط سکه بهار آزادی و سپرده‌های سرمایه‌گذاری از بازدهی واقعی مثبت برخوردار بوده‌اند. بازدهی واقعی سایر انواع داراییها در این دوره منفی بوده است. روند قیمت و بازدهی داراییها نشان می‌دهد که در سال ۱۳۸۴ سرمایه‌گذاری در بورس از بالاترین بازدهی واقعی منفی و سرمایه‌گذاری روی سکه بهار آزادی از بالاترین بازدهی واقعی مثبت برخوردار بوده است.

در سال ۱۳۸۴ سرعت گردش نقدینگی به $1/8$ محدود گردید. در این سال به دلیل بهبود خدمات شبکه بانکی و گسترش استفاده از ابزارهای پرداخت غیرنقدی و الکترونیکی، رشد بالای نقدینگی و کاهش فعالیتهای اقتصادی ناشی از رکود حاکم بر بازار داراییها (مسکن، بورس، خودرو، تلفن همراه و...) سرعت گردش نقدینگی به حداقل میزان خود طی پنج سال مذکور کاهش یافت.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی

پیوستها:

الف - ماده (۳) قانون برنامه چهارم توسعه

براساس ماده (۳) قانون برنامه چهارم توسعه و به منظور به حداکثر رساندن بهره‌وری از منابع تجدیدناپذیر انرژی، شکل‌دهی مازاد اقتصادی، انجام اصلاحات اقتصادی، بهینه سازی و ارتقای فناوری در تولید، مصرف و نیز تجهیزات و تاسیسات مصرف‌کننده انرژی و برقراری عدالت اجتماعی، دولت مکلف است ضمن فراهم آوردن مقدمات از جمله گسترش حمل و نقل عمومی و عملیاتی کردن سیاستهای مستقیم جبرانی اقدامهای ذیل را از ابتدای برنامه چهارم به اجرا گذارد:

الف - نسبت به قیمت‌گذاری نفت کوره، نفت گاز و بنزین بر مبنای قیمت‌های عمده فروشی خلیج فارس، اقدام کرده و از محل منابع حاصله اقدامات ذیل را به عمل آورد:

- ۱ - کمک مستقیم و جبرانی از طریق نظام تامین اجتماعی به افسار آسیب‌پذیر.
- ۲ - مقاوم سازی ساختمانها و مسکن شهری و روستایی در مقابل زلزله و بهینه سازی ساخت و سازها در مصرف انرژی.
- ۳ - کمک به گسترش و بهبود کیفیت حمل و نقل عمومی (درون شهری و برون شهری، راه‌آهن و جاده‌ای)، تولید خودروهای دوگانه سوز و همچنین توسعه عرضه گاز طبیعی فشرده با قیمت‌های یارانه‌ای به حمل و نقل عمومی درون شهری.
- ۴ - کاهش نقاط حادثه خیز جاده‌ای و تجهیز شبکه فوریتهای پزشکی پیش بیمارستانی و بیمارستانی کشور.

۵ - اجرای طرحهای بهینهسازی و کمک به اصلاح و ارتقای فنآوری وسایل، تجهیزات کارخانه‌ها و سامانه‌های مصرف‌کننده انرژی در جهت کاهش مصرف انرژی و آلودگی هوا و توانمندسازی مردم در کاربرد فنآوری‌های کم مصرف.

تبصره ۱ - نفت گاز برای تأمین آب بخش کشاورزی با قیمت نفت سفید یارانه‌ای به صورت سهمیه‌ای عرضه خواهدشد.

تبصره ۲ - در مورد مصرف نفت گاز ماشین‌آلات بخش کشاورزی، هر ساله معادل یارانه مربوطه در اختیار وزارت جهاد کشاورزی قرار می‌گیرد تا براساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد در اختیار بخش کشاورزی قرار گیرد.

ب: قیمت گاز طبیعی برای صنایع بر مبنای کمترین سطح قیمت آن در صنایع کشورهای هم‌جوار، توسط دولت در ابتدای برنامه تعیین می‌شود.

ج: در انرژی برق از خانوارهای کم مصرف حمایت صورت گیرد.

ب - اصلاحیه ماده (۳) قانون برنامه چهارم توسعه

ماده واحده: ماده (۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳/۶/۱۱ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۳- قیمت فروش بنزین، نفت گاز، نفت سفید، نفت کوره و سایر فرآورده‌های نفتی، گاز، برق و آب، همچنین نرخ خدمات فاضلاب، ارتباطات تلفن و مرسولات پستی در سال اول برنامه چهارم، قیمت‌های پایان شهریور ۱۳۸۳ خواهد بود. برای سالهای بعدی برنامه چهارم، تغییر در قیمت کالاهای و خدمات مزبور طی لوایحی که حداقل تا اول شهریور هر سال تقدیم می‌شود، پیشنهاد و به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد. پیشنهاد هر قیمتی می‌باید همراه با توجیه اقتصادی، اجتماعی باشد.

تبصره ۱: سایر دریافتی‌های مرتبط از جمله حق اشتراک، حق انشعاب، دیماند، عوارض و ... مشمول این حکم می‌باشند.

تبصره ۲: دولت مکلف است برای کاهش مصرف بتزین از طریق بهینه‌سازی محصولات صنعت خودرو (مانند توقف تولید خودروهای پرمصرف، دوگانه سوزکردن خودروهای موجود، الزام سازندگان سواری به نصب تجهیزات گاز سوز در پلتفرم) و افزایش ظرفیت حمل و نقل عمومی و روش‌های دیگر، تمهیدات لازم را فراهم آورد، به طوری که از ابتدای نیمه دوم سال اول برنامه چهارم نیاز داخلی به بتزین از محل تولید پالایشگاههای داخل کشور و یا فرآورده‌های جایگزین تولید داخل (گاز طبیعی فشرده) تأمین شود.

تبصره ۳: دولت مکلف است تا پایان سال ۱۳۸۳ گزارش مربوط به اجرای وظیفه مندرج در ماده (۵) برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ برای افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌ها را تقدیم مجلس شورای اسلامی نماید.

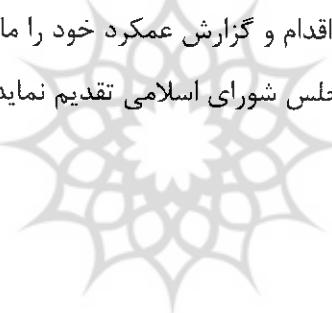
تبصره ۴: به منظور کاهش مصارف غیرضرور و صرفه‌جویی در مصرف آب شرب، برق و گاز به شرکتهای آب، برق و گاز اجازه داده می‌شود از مصرف کنندگان غیرتولیدی با مصارف بالاتر از الگوی مصرف، جریمه مقطوع دریافت و به درآمد عمومی در خزانه واریز نماید. دولت سقف‌های الگوی مصرف و میزان جریمه مذکور را هر سال ضمن تبصره‌های لایحه بودجه به مجلس شورای اسلامی پیشنهاد می‌نماید.

تبصره ۵: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران از نیمه دوم سال اول برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مجاز به شماره‌گذاری خودروهایی (اعم از ساخت داخل یا وارداتی) می‌باشد که :

اولاً- امکان استفاده از حداقل دو نوع سوخت را داشته باشند.

ثانیاً- استانداردهای تعیین شده توسط سازمان حفاظت محیط زیست در خصوص میزان و نحوه سوخت موتور خودروها را رعایت نموده باشند که در این صورت بايستی گواهینامه صادره از سازمانهای حفاظت محیط زیست، استاندارد و تحقیقات صنعتی و بهینه‌سازی مصرف سوخت کشور حاکی از این امر، ضمیمه مدارک تحويلی نیروی انتظامی باشد.

تبصره: صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران موظف است از طریق شبکه‌های سراسری و استانی خود نسبت به تنویر افکار عمومی در خصوص ضرورت اعمال مصرف بهینه در مصادیق ماده واحده اقدام و گزارش عمکرد خود را ماهانه به کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پortal جامع علوم انسانی

فهرست منابع و مأخذ:

- ۱ باز محمدی ، حسین و مهران معنوی ، ”رونده قیمت ها در سال ۱۳۸۲“ ، مجله علمی - تخصصی روند، بانک مرکزی ج.ا.ایران، سال چهاردهم ، شماره ۴۰ و ۴۱ سال ۱۳۸۳.
- ۲ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، ”خلاصه تحولات اقتصادی کشور“ ، سال ۱۳۸۴.
- ۳ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، ”گزارش اقتصادی و ترازنامه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران“ ، سالهای مختلف .
- ۴ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، ”گزارش شاخص بهای تولیدکننده در ایران“ ، اداره آمار اقتصادی ، ماههای مختلف .
- ۵ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، ”گزارش شاخص بهای عمدہ فروشی کالاها در ایران“ ، اداره آمار اقتصادی ، ماههای مختلف .
- ۶ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، ”گزارش شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران“ ، اداره آمار اقتصادی ، ماههای مختلف .
- ۷ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، ”گزارش شاخص بهای کالاهای صادراتی در ایران“ اداره آمار اقتصادی ، ماههای مختلف .
- ۸ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، ”گزارش شاخص های ماهانه اقتصادی“ اداره آمار اقتصادی ، ماههای مختلف .

- ۹- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، "گزارش مشروح تجدید نظر در سال پایه شاخص بهای کالاهای و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران، سال پایه ۱۳۷۶" . خرداد ماه ۱۳۸۰.
- ۱۰- سازمان بورس اوراق بهادار تهران ، "گزارش آماری ماهانه" ، ماههای مختلف .
- ۱۱- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، "قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران" ، سال ۱۳۸۳
- ۱۲- مجموعه مصوبات هیئت وزیران، شورای اقتصاد، ستاد کنترل و بررسی قیمتها .
- ۱۳- وزارت بازرگانی ، "گزارش ماهیانه متوسط قیمت خرده فروشی اقلام مشمول سبد حمایتی و کالاهای مورد نیاز" ، ماههای مختلف .
- 13 - Charles L. Schultze "The Consumer Price Index: Conceptual Issues and Practical Suggestion "Journal of Economic Perspectives – Volume17, Number 1- Winter 2002..
- 14 - Jerry Hausman, "Sources of Bias and Solution to Bias in the Consumer Price Index "Journal of Economic Perspectives – Volume17, Number1 - Winter 2002.
- 15 - International Financial Statistics.
- 16 - Roger E. Backhouse, "Economists and the Economy: The Evolution of Economic Ideas", Business & Economics, 2001.

جدول شماره (۱)

نشانی بهای کالاها و خدمات مصروفی

(۱۰۰=۱۳۷۶)

نوعی خدمات	مقدار خدمات	نحوه نگهداری	نرخ تغییر	نرخ نموده شناخت	شناخت		اهبیت نسنجی در سال پایانی	نموده شناخت
					اصفهان	پیشین		
کالاها و خدمات اصفهانی اختصاصی					۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۳	۱۳۸۳
کالا	۵,۱	۹,۸	۱۲,۵	۷۵۵,۸	۲۲۲,۹	۲۷۰,۱	۲۵۷,۵	۱۱,۹۳
خدمات	۷,۴	۱۰,۸	۱۲,۱	۳۹۶,۱	۴۶۲,۱	۴۱۰,۳	۳۶۰,۸	۱۲,۱۳
مسکنی ساخت و روشنای شناخت کل	۴,۱	۱۲,۸	۱۸,۲	۳۸۶,۸	۳۲۸,۱	۶,۱,۷	۲۰۹,۷	۲۱,۱۴
گروههای اصلی و منتخب فرعی نمودهای آشامیدنیها و دخانیات	۱۷,۱	۱۲,۱	۱۵,۲	۳۰,۷	۲۷۴,۰	۳۲۰,۰	۲۹۰,۰	۱۰,۰۰
خوارهای ترشی، سفید و ملائمه	۲,۰	۱۰,۶	۱۴,۷	۲۸۱,۰	۲۱۰,۱	۲۲۰,۱	۲۱۱,۹	۲۲,۴۵
گوشت، قرمه، سفید و ملائمه	۰,۷	۷,۰	۱۱,۷	۳۱۳,۴	۳۴۲,۰	۳۷۶,۱	۳۵۲,۱	۷,۹۱
نان، بروج و فراورده های غلات	۰,۷	۱۱,۷	۱۱,۷	۸,۵	۲۸۷,۲	۲۵۷,۳	۲۷۲,۱	۵,۵۱
سموه های و سبزهایها	۰,۷	۱۰,۷	۱۱,۰	۲۲۱,۷	۲۲۱,۷	۲۸۶,۷	۲۷۱,۷	۷,۹۵
لباسات و تنفسیهای مرغ	۰,۷	۱۲,۳	۱۲,۳	۱۲,۳	۲۷۱,۱	۲۷۱,۱	۲۸۱,۱	۳,۸۴
مسکنی، ساخت و روشنایی	۰,۷	۱۳,۸	۱۸,۰	۳۸۶,۸	۳۳۸,۰	۶,۱,۵	۲۵۹,۷	۲۱,۱۴
مسکن	۰,۰	۱۲,۰	۱۲,۰	۱۲,۰	۳۸۱,۷	۳۳۲,۰	۳۰,۰	۲۰,۰۵
بزرگ، آب و سوچ	۰,۱	۱۱,۰	۱۱,۰	۱۱,۰	۳۲۲,۷	۳۱۹,۰	۴۳۷,۰	۱,۱۲
پوشاک	۰,۰	۹,۶	۹,۵	۱۷۱,۰	۱۶۷,۳	۱۷۷,۲	۱۶۳,۸	۶,۰۵
آلات کارالا و خدمات مواد استفاده در خانه	۰,۱	۱۱,۹	۱۶,۱	۲۱۴,۰	۱۹۱,۲	۲۲۰,۷	۲۱۸,۷	۷,۲۲
حمل و نقل و ارتقاط	۰,۰	۱۱,۰	۱۱,۰	۹۶۳,۷	۲۳۱,۱	۲۱۶,۹	۲۱۱,۰	۱۱,۴۱
دروگ و پوچه اشت	۰,۱	۱۹,۴	۱۷,۴	۴۰,۲	۳۳۷,۰	۴۲۱,۰	۴۲۶,۷	۵,۵۷
تقریب، تحصیل و مطالعه	۰,۰	۱۵,۲	۱۵,۲	۲۸۸,۸	۲۶۱,۰	۳۱۳,۹	۲۶۷,۶	۳,۵۳
کالاها و خدمات متفاوت	۰,۰	۱۲,۴	۱۲,۴	۳۱۵,۷	۳۲۶,۰	۳۲۶,۷	۲۹۲,۳	۴,۲۴

مأخذ: بنك مرکزي جمهوري اسلامي ايران اداره آمار اقتصادي، گزارشهاي آماري ماهانه
اختلاف در سرجمع سنتونها ناشی از گردندن ارقام است

جدول شماره (۲)

شاخصها بغا^ي عمهه فتوش^ي کالا^ها

卷之三

ماخنچه نیز مک تکنی حمایت‌گردان اسلامی ایران اداره آثار اقتصادی، گواه شاهی اماری ملکه‌اند

شانخ بھائی نویلکننده (۱۰۰=۱۳۷۶)

جدول شماره (۳)

درصد تغییر		متوسط سال نسبت به سال قبل		درصد تغییر		متوسط شانخ		شانخ		گروههای شانخ	
نوسی در سال پایه	نوسی در سال پایه	در سال پایه	در سال پایه	در سال پایه	در سال پایه	اسفند	بهمن	اسفند	بهمن	اسفند	بهمن
۴,۵	۱۷,۹	۹۹۹,۲	۱۱۱,۶	۳۱۵,۸	۳۱۱,۶	۳۱۱,۶	۳۱۸,۷	۳۱۸,۷	۳۱۸,۷	۴۳۶,۱	۴۳۶,۱
۴,۷	۱۴,۸	۲۶۹,۲	۲۶۷,۷	۲۸۸,۴	۲۸۸,۰	۲۸۸,۰	۲۸۷,۹	۲۸۷,۹	۲۸۷,۹	۶۴,۹	۶۴,۹
۴,۷	۱۸,۷	۳۲۵,۲	۳۲۷,۰	۴۰۸,۷	۴۰۵,۱	۴۰۵,۱	۴۰۵,۳	۴۰۵,۳	۴۰۵,۳	۲۸۴,۸	۲۸۴,۸
۴,۹	۱۶,۸	۲۸۸,۳	۲۸۶,۷	۳۲۶,۸	۳۲۲,۲	۳۲۲,۲	۳۰,۵	۳۰,۵	۳۰,۵	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰
۴,۷	۱۷,۹	۲۹۸,۱	۲۹۶,۲	۳۱۲,۲	۳۱۱,۶	۳۱۱,۶	۳۱۷,۸	۳۱۷,۸	۳۱۷,۸	۴۳۱,۶	۴۳۱,۶
۴,۷	۲۲,۰	۳۲۴,۳	۳۲۵,۳	۳۱۶,۴	۳۱۷,۴	۳۱۷,۴	۳۱۷,۴	۳۱۷,۴	۳۱۷,۴	۴,۴۲	۴,۴۲
۴,۷	۸,۲	۱۷,۰	۱۸,۸	۱۷,۰	۱۷,۰	۱۷,۰	۱۷,۰	۱۷,۰	۱۷,۰	۱,۹۲	۱,۹۲
۴,۷	۱۴,۷	۲۸۱,۴	۲۸۱,۴	۲۸۱,۴	۲۸۱,۰	۲۸۱,۰	۲۸۱,۰	۲۸۱,۰	۲۸۱,۰	۴۵,۱۷	۴۵,۱۷
۴,۷	۱۸,۸	۳۱۵,۱	۳۱۷,۷	۳۱۷,۵	۳۱۷,۷	۳۱۷,۷	۳۱۸,۲	۳۱۸,۲	۳۱۸,۲	۱,۸	۱,۸
۴,۷	۱۶,۵	۲۸۱,۲	۲۸۲,۴	۲۸۳,۳	۲۸۴,۳	۲۸۴,۳	۲۸۴,۷	۲۸۴,۷	۲۸۴,۷	۳,۳۲	۳,۳۲
۴,۷	۱۲,۵	۳۲۵,۶	۳۲۷,۹	۳۲۷,۱	۳۲۷,۱	۳۲۷,۱	۳۲۷,۱	۳۲۷,۱	۳۲۷,۱	۷,۷۳	۷,۷۳
۴,۷	۱۴,۲	۳۲۴,۳	۳۲۴,۷	۳۲۵,۰	۳۲۵,۰	۳۲۵,۰	۳۲۵,۰	۳۲۵,۰	۳۲۵,۰	۱۰,۵۳	۱۰,۵۳
۴,۷	۶,۴	۸۰۱,۴	۸۰۱,۴	۸۱۱,۶	۸۱۱,۶	۸۱۱,۶	۸۱۲,۴	۸۱۲,۴	۸۱۲,۴	۱,۱۷	۱,۱۷
۴,۷	۱۶,۷	۳۳۱,۷	۳۳۱,۷	۴۰۳,۴	۴۰۴,۳	۴۰۴,۳	۴۰۴,۴	۴۰۴,۴	۴۰۴,۴	۱۱,۱۶	۱۱,۱۶
۴,۷	۲۲,۹	۴۰۴,۳	۴۰۴,۹	۴۰۵,۱	۴۰۵,۱	۴۰۵,۱	۴۰۵,۸	۴۰۵,۸	۴۰۵,۸	,۰,۵	,۰,۵
۴,۷	۱۸,۷	۲۲۲,۰	۲۲۰,۵	۲۲۲,۰	۲۲۲,۰	۲۲۲,۰	۲۲۲,۰	۲۲۲,۰	۲۲۲,۰	۲,۲۳	۲,۲۳
۴,۷	۱۸,۱	۲۳۲,۳	۲۳۲,۳	۲۳۷,۶	۲۳۷,۶	۲۳۷,۶	۲۳۷,۶	۲۳۷,۶	۲۳۷,۶	۱,۷۲	۱,۷۲

گروههای احتماچی
کشاورزی، دامداری، جنگلداری و ماهیگیری
موادمعدنی، محصولات صنعتی و تأمین برق و گاز و آب
خدمات
شانخ کل
گروههای اصلی
کشاورزی، دامداری و جنگلداری
ماهیگیری
مواد معدنی
محصولات صنعتی
تأمین برق، گاز و آب
تعصیر و سایر تقطیع مواد
هتل و رستوران
حمل و نقل، ابزاری و ارتبتات
واسطه گروههای مالی
مستغلات، اجاره و فضایلهای کار و کسب
آموزش
جهاشت و مددکاری احتماچی
سایر خدمات عمومی، احتماچی و شخصی

ملذ: بازک مرکزی ج. ا. ایران، اداره امور اقتصادی، تجزیه‌های تاری ماهانه.
اختلاف در سر جمع سنتویه ناشی از تغییر نمونه ارقام است.

جدول شماره (۴)

شاخص تهای کالاهای صادراتی در این آن

100

مانند: بازک مرکزی ج. ا. ایرون، اداره آمار اقتصادی، گوازشی اماری ماهانه،

حشلاف در سر جمیع سنتویها ناشی از تردید معمون رفاقت است.

جدول شماره (۵) متوسط سالانه شاخص بناي کالاه و خدمات مصرفی در مناطق شهری استانهاي مختلف

ماجده، پاک مکری، ج. ا. ابراهیم، ادوارد آمار افتشنی، گورانیهای آماری عالمه،
۱- آمار نظرکاری استاتیستیک حرسان، شمالی و خودی و حسوی، تاریخ، تئوری، تجزیه و ترکیب در دسترسی نزدیک است.

جدول شماره (۶) زیر مجموعه‌های شاخص بهای کالاهای خدمات مصرفی

(۱۰۰ = ۱۳۶۶)

شاخص	متوسط شاخص در سال				اهبیت
	تغییرات شاخص	تغییرات شاخص بر اثر مستقیمه بر تغییرات شاخص	درصد تغییر	درصد تغییر کل (ادامد)	
شاخص کل	۱۴۱,۸	۱۴۱,۷	۱۴۱,۷	۱۴۱,۷	۱۰۰,۰
شاخص کالاهای خدمات داخلی	۱۹۹,۰	۲۰۰,۰	۱۹۹,۰	۱۹۹,۰	۱۰۰,۰
شاخص کالاهای خدمات خارجی	۱۴۱,۷	۱۴۱,۷	۱۴۱,۷	۱۴۱,۷	۱۰۰,۰
شاخص بهای کالاهای خدمات داخلی	۱۳۷,۹	۱۳۸,۰	۱۳۷,۹	۱۳۸,۰	۱۰۰,۰
شاخص بهای کالاهای خدمات خارجی	۱۴۱,۷	۱۴۱,۷	۱۴۱,۷	۱۴۱,۷	۱۰۰,۰

- مأخذ بالک موکری: ۱- اداره امور اقتصادی و محاسبات گزارش هیئت وزیران است.
- شاخص بهای این گروه شامل اقلام مشمول قانون تشییعها، کالاهای بارنامی و با اقلام سبد حمایتی موضوع تجویب نامه ۵۹۶۵ تا ۵۹۶۷ مورخ ۱۳۸۲ است.
- شاخص بهای این گروه شامل اقلام CPI به جزء گروه پیشگفته است.
- شاخص بهای این گروه شامل اقلام CPI به جزء گروه پیشگفته است.

جدول شماره (۷) اعلام مشمول قانون تثبیت فیضت ها در شاخصین بهای کالاها و خدمات مصرفی

نوعیت شاخصی در سال		نوعیت شاخصی در سال		نوعیت شاخصی در سال		نوعیت شاخصی در سال		نوعیت شاخصی در سال		نوعیت شاخصی در سال	
آخر مصنوعی برو	کل ادعا(دعا)	درصد تغییر	تغییرات شاخصی	نروده ۰.۸۷۶۹۱۳	۱۳۸۲۴	نروده ۰.۸۷۶۹۱۳	۱۳۸۲۴	نروده ۰.۸۷۶۹۱۳	۱۳۸۲۴	نروده ۰.۸۷۶۹۱۳	۱۳۸۲۴
۱۲۰.۱	۱۲۰.۱	۱۶.۱	۳۰۷.۶	۲۷۴۴.۵	۲۳۸۶.۷	۲۰۶۰.۰	۱۳۸۱	۱۳۸۱	۱۳۸۱	۱۳۷۹	۱۳۷۸
۱.۴	۱.۴	۱۶.۰	۳۸۶.۱	۴۷۹.۱	۴۱۸.۰	۴۲۶.۴	۲۴۷.۸	۲۴۷.۴	۲۴۷.۴	۱۹۹.۷	۱۹۹.۷
۲۱۰.۳	۲۱۰.۳	۲۱.۰	۵۳۳.۱	۵۲۲.۹	۵۳۰.۲	۵۲۷.۱	۳۷۶.۱	۳۷۶.۱	۳۷۶.۱	۱۹۶.۲	۱۹۶.۲
۱۷.۰	۱۷.۰	۱۷.۰	۴۱۲.۱	۴۹۸.۱	۴۲۶.۱	۴۲۶.۱	۲۶۷.۱	۲۶۷.۱	۲۶۷.۱	۲۱۶.۰	۲۱۶.۰
۱۲۰.۳	۱۲۰.۳	۱۲۰.۳	۴۳۲.۰	۴۳۲.۰	۴۳۲.۰	۴۳۲.۰	۲۷۲.۰	۲۷۲.۰	۲۷۲.۰	۲۲۸.۰	۲۲۸.۰
۱۸۰.۲	۱۸۰.۲	۱۸۰.۲	۳۸۸.۸	۳۸۸.۸	۳۸۸.۸	۳۸۸.۸	۲۱۸.۷	۲۱۸.۷	۲۱۸.۷	۱۸۶.۰	۱۸۶.۰
۱۶۰.۱	۱۶۰.۱	۱۶۰.۱	۴۲۹.۵	۴۲۹.۵	۴۲۹.۵	۴۲۹.۵	۲۶۰.۱	۲۶۰.۱	۲۶۰.۱	۱۶۰.۰	۱۶۰.۰
۱۱۰.۴	۱۱۰.۴	۱۱۰.۴	۳۷۱.۱	۳۷۱.۱	۳۷۱.۱	۳۷۱.۱	۲۰۷.۱	۲۰۷.۱	۲۰۷.۱	۱۶۰.۰	۱۶۰.۰
۱۱۲.۵	۱۱۲.۵	۱۱۲.۵	۳۸۹.۵	۳۸۹.۵	۳۸۹.۵	۳۸۹.۵	۲۰۳.۰	۲۰۳.۰	۲۰۳.۰	۱۶۰.۰	۱۶۰.۰
۱۸۰.۰	۱۸۰.۰	۱۸۰.۰	۵۰۰.۰	۵۰۰.۰	۵۰۰.۰	۵۰۰.۰	۳۱۲.۰	۳۱۲.۰	۳۱۲.۰	۲۴۰.۰	۲۴۰.۰
۱۶۰.۱	۱۶۰.۱	۱۶۰.۱	۱۹۸.۷	۱۹۸.۷	۱۹۸.۷	۱۹۸.۷	۱۷۶.۰	۱۷۶.۰	۱۷۶.۰	۱۴۰.۰	۱۴۰.۰
۱۰۰.۷	۱۰۰.۷	۱۰۰.۷	۳۰۴.۰	۴۴۷.۰	۴۲۵.۰	۴۲۵.۰	۲۰۷.۰	۲۰۷.۰	۲۰۷.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

مأخذ بازک مرکزی جهاد اداره آمار اقتصادی، گزارش‌های آماری ماهانه و محاسبات گزارش

جدول شماره (۸)

اقلام مشمول قانون تنبيت قيمت ها در شاخص بهاي عinde فروشی کالاهما

(۱۳۷۶=۱۰۰)

نوعیت شاخص در سال ۱۳۸۴	نوعیت شاخص در سال ۱۳۸۳	متوسط	متوسط شاخص در سال			آهبيت	نمسي در سال پايه	کروههای شفط
			درصد	تفصيلات شاخص	درصد			
کل (درصد)	کل (درصد)	۹۰,۵	۹۰,۸	۲۱۶,۴	۲۱۱,۹	۱۴۱,۵	۱۴۶,۷	۱۳۷۸
تغییرات شاخص	تغییرات شاخص	۱۳۷۹-۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹
درصد	درصد	۰,۷	۱,۰	۴۷۱,۷	۴۷۱,۴	۴۷۱,۴	۴۷۱,۴	۴۷۱,۴
تغییر	تغییر	-۰,۳	-۰,۳	۶۲۱,۷	۶۲۱,۷	۶۲۱,۷	۶۲۱,۷	۶۲۱,۷
کل (درصد)	کل (درصد)	۹۰,۵	۹۰,۸	۲۱۶,۴	۲۱۱,۹	۱۴۱,۵	۱۴۶,۷	۱۳۷۸
شاخص کل	شاخص کل	۱۳۷۸	۱۳۷۸	۱۳۷۸	۱۳۷۸	۱۳۷۸	۱۳۷۸	۱۳۷۸
کالاهما و خدمات مستهول قانون	کالاهما و خدمات مستهول قانون	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰
تغییر قيمت ها	تغیير قيمت ها	۱,۷	۱,۷	۱,۷	۱,۷	۱,۷	۱,۷	۱,۷
نت نسخه توئند رانه	نت نسخه توئند رانه	-۰,۱	-۰,۱	-۰,۱	-۰,۱	-۰,۱	-۰,۱	-۰,۱
نت سفید وزارتخاني	نت سفید وزارتخاني	-۰,۸	-۰,۸	-۰,۸	-۰,۸	-۰,۸	-۰,۸	-۰,۸
برون مصوب	برون مصوب	-۰,۹	-۰,۹	-۰,۹	-۰,۹	-۰,۹	-۰,۹	-۰,۹
نت غاز	نت غاز	-۰,۴	-۰,۴	-۰,۴	-۰,۴	-۰,۴	-۰,۴	-۰,۴
نت گوره	نت گوره	-۰,۲	-۰,۲	-۰,۲	-۰,۲	-۰,۲	-۰,۲	-۰,۲

مانند باشك مركزي، جواهاره، آمار اقتصادي، گزارشهاي آماري، ماهانه و محاسبات گزارش

اقلام مشغول قانون تثبیت قیمت ها در شاخص بهای تولید گزنده

جدول شماره (٩)

卷之三

ماحد: بازک میرکی جـ المـاـدـهـ اـمـاـرـ اـقـصـادـیـ،ـ مـیـ رـشـهـایـ اـمـاـرـیـ مـیـاهـانـهـ وـ مـحـاسـبـاتـ مـیـ اـرـشـیـ

جدول شماره (۱۰)

جدول شماره (۱۱)

رتبه بندی داراییها در سال ۱۳۸۴

نسبت شارپ	شش ماهه منتهی به مهر ۱۳۸۴
-۰,۸۵	قیمت سکه بهار آزادی
-۱,۰۳	شاخص بهای اتومبیل سواری (پیکان)
-۱,۲۶	قیمت اسمی یورو
-۲,۳۲	قیمت و بازده نقدی سهام
-۳,۰۷	شاخص بهای اتومبیل سواری (پراید)
-۴,۴۰	قیمت اسمی دلار
-۲۱,۶۸	شاخص قیمت مسکن
نسبت شارپ	شش ماهه منتهی به آبان ۱۳۸۴
-۰,۶۶	قیمت سکه بهار آزادی
-۰,۸۹	شاخص بهای اتومبیل سواری (پیکان)
-۱,۲۸	قیمت اسمی یورو
-۲,۵۰	شاخص بهای اتومبیل سواری (پراید)
-۳,۱۳	قیمت و بازده نقدی سهام
-۴,۴۵	قیمت اسمی دلار
-۱۲,۸۶	شاخص قیمت مسکن
نسبت شارپ	شش ماهه منتهی به آذر ۱۳۸۴
-۰,۲۶	قیمت سکه بهار آزادی
-۰,۷۶	قیمت و بازده نقدی سهام
-۰,۷۸	شاخص بهای اتومبیل سواری (پیکان)
-۱,۱۰	شاخص قیمت مسکن
-۱,۲۳	قیمت اسمی یورو
-۱,۵۴	شاخص بهای اتومبیل سواری (پراید)
-۱۶,۱۱	قیمت اسمی دلار

جدول شماره (۱۱)

رتبه بندی داراییها در سال ۱۳۸۴

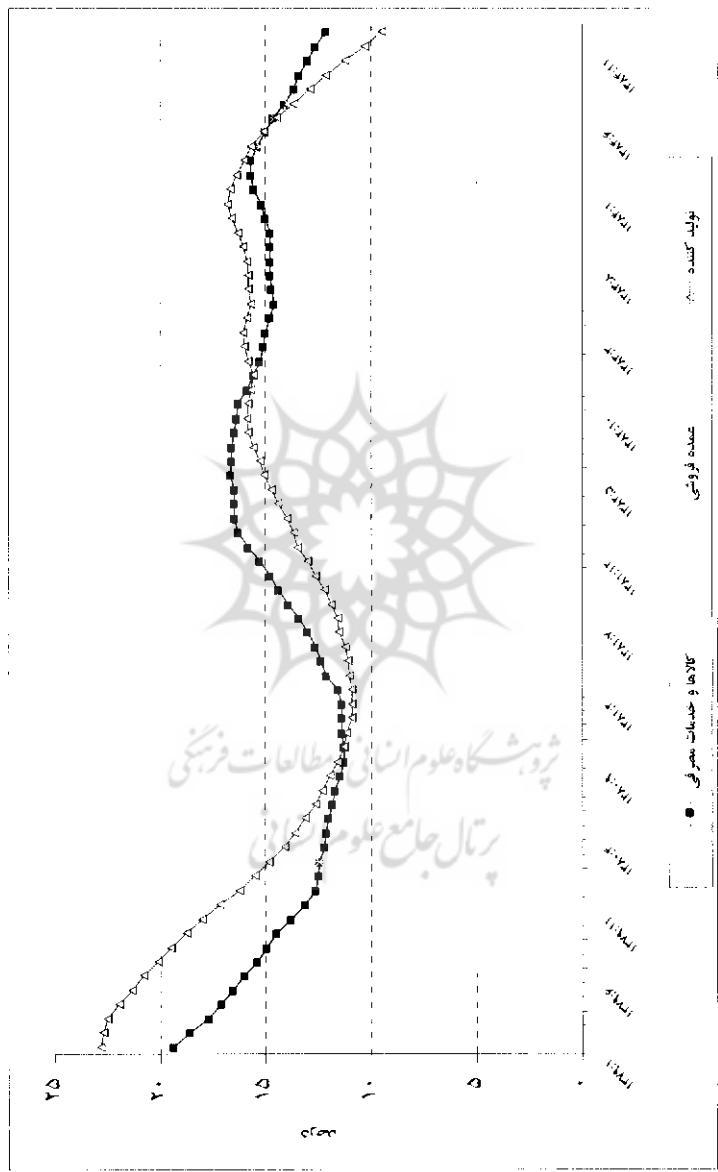
نسبت شارپ	شش ماهه منتهی به دی ۱۳۸۴
-۰,۱۴	قیمت سکه بهار آزادی
-۰,۶۳	شاخص بهای اتومبیل سواری(پیکان)
-۰,۶۸	قیمت و بازده نقدی سهام
-۰,۹۲	شاخص قیمت مسکن
-۱,۱۷	قیمت اسمی یورو
-۱,۶۳	شاخص بهای اتومبیل سواری(پراید)
-۱۳,۴۸	قیمت اسمی دلار
نسبت شارپ	شش ماهه منتهی به بهمن ۱۳۸۴
۰,۰۲	قیمت سکه بهار آزادی
-۰,۶۰	شاخص بهای اتومبیل سواری(پیکان)
-۰,۶۵	قیمت و بازده نقدی سهام
-۰,۸۸	شاخص قیمت مسکن
-۱,۴۵	شاخص بهای اتومبیل سواری(پراید)
-۱,۷۶	قیمت اسمی یورو
-۱۱,۲۴	قیمت اسمی دلار
نسبت شارپ	شش ماهه منتهی به اسفند ۱۳۸۴
۰,۱۶	قیمت سکه بهار آزادی
-۰,۴۰	قیمت اسمی یورو
-۰,۶۰	شاخص بهای اتومبیل سواری(پیکان)
-۰,۶۶	قیمت و بازده نقدی سهام
-۰,۸۶	شاخص قیمت مسکن
-۱,۴۲	شاخص بهای اتومبیل سواری(پراید)
-۱۲,۰۴	قیمت اسمی دلار

جدول پیوست شماره (۱۲)

نیز نسبت شاخصی پنهانی کالاهای خدمات مصرفی در مدارس و زانویه ۲۰۰۷ (پیشمن - اسفند ۱۳۸۴) نسبت به ماه مشابه سال قبل

ارقام در رخدشنهای تیزه جدول، مربوط به ماه فوریه و بخششنهای روزن مربوط به ماه مارس است. ^۱ ^۲ ^۳

نمودار پیوست شماره (۱)
تغییرات شاخص‌های بهای کالاها و خدمات مصرفی، عدهه فروشی و تولید کننده در دوازده ماهه منتظری به هر ماه نسبت به دوره مشابه
سال قبل طبق سالهای ۱۳۷۹-۱۳۸۴

نمودار پیوست شماره ۲۵

اثر منفی در افزایش شاخص‌های کالاها و خدمات مصرفی در سال ۱۳۸۶ نسبت به سال قبل

سکولر، ساخت و زیرسازی
٪۷۸,۷

کالا
٪۹۴,۱

خدمات
٪۷۸,۷

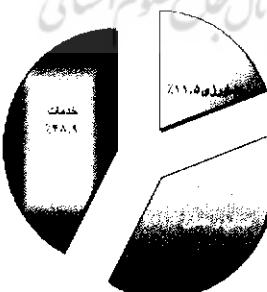
اثر منفی در افزایش شاخص‌های عدده فروشی کالاها در سال ۱۳۸۶ نسبت به سال قبل

کالاهای نوچه و مصرف کننده
٪۷۲,۳

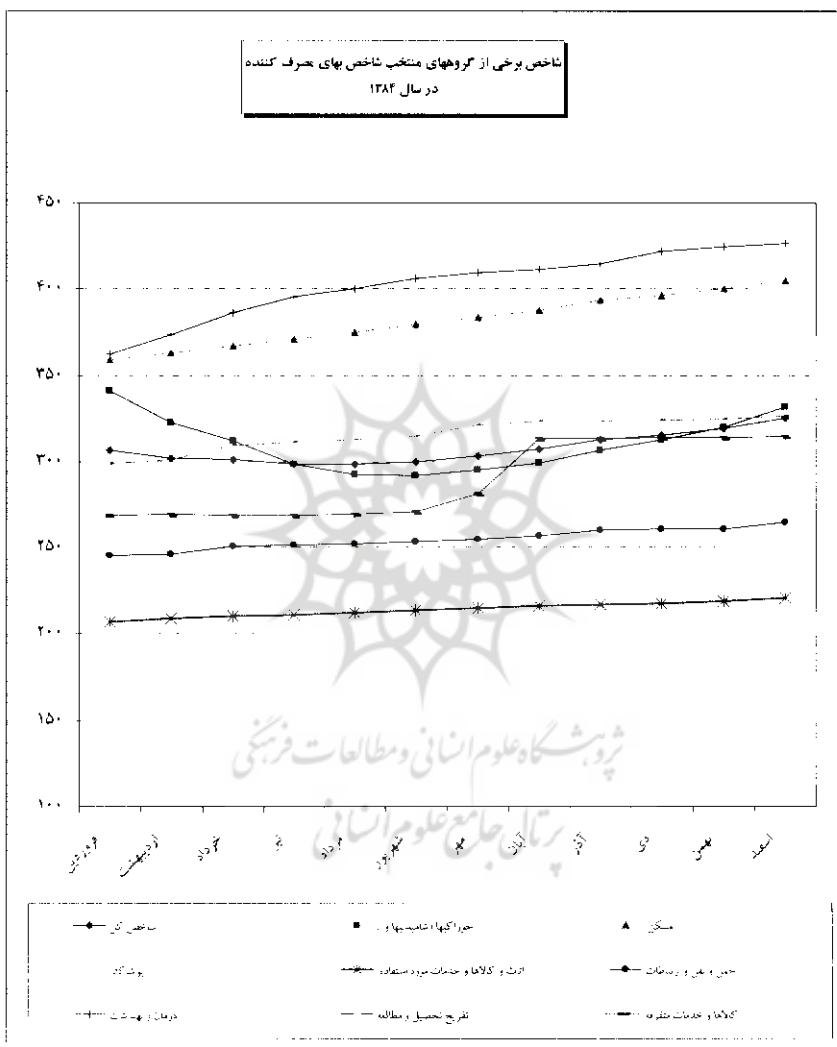
کالاهایی بازداشت
٪۸۲,۲

کالاهای صادر نمی‌شوند
٪۱۱,۳

اثر منفی در افزایش شاخص‌های تولید کشته در سال ۱۳۸۶ نسبت به سال قبل

نمودار پیوست شماره (۳)

نمودار پیوست شماره (۴)
 تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی و زیرمجموعه‌های آن در دوازده ماهه منتهی
 به هر ماه نسبت به دوره مشابه سال قبل
 طی سالهای ۱۳۷۹-۴۸

